

Х. НУРМАТОВ, Н.НАРХОЖАЕВ

МУЗЫКА

1-КЛАСС ЎЧУН ОКУУ КИТЕБИ

Кайра иштелген 17-басылышы

**Өзбекстан Республикасынын Элге билим берүү
министрлиги басууга сунуш кылган**

**Гафур Гулам атындагы басма - полиграфиялык
чыгармачылык үйү
Ташкент – 2019**

УҮК 78 (075)
КБК 85.31я71
Н 87

Рецензенттер:

Д. Каримова - ТМПУнин башталгыч билим берүү жана дene тарбия маданияты факультетинин музика билими кафедра-сынын доценти;

Р. Худоёрова - Ташкент шаары, Сергели районундагы 300-адистештирилген мамлекеттик жалпы орто билим берүүчү мектептин музика маданияты предметинин мугалиими;

В. Гаппарова - Ташкент шаары, Сергели районундагы 300-жалпы орто билим берүүчү мектептин музика маданияты предметинин мугалиими.

– Мугалимиңердин аткаруусунда укула!

– Мугалимиңердин жардамында ырдагыла!

– Музика сабаты

– Сабак аяктады

Респубикалык максаттуу китеп фондунун каражаттары эсебинен басылды

Х. Нурматов, Н. Нархожаев

Музика: 1 - класс үчүн окуу китеби, кайра иштелген 17-басылышы —
Т.: Гафур Гулам атындагы басма-полиграфиялык чыгармачылык үйү,
2019. — 64 б.

УҮК 78 (075)
КБК 85.31я71

© **Х. Нурматов, Н. Нархожаев.**
© Гафур Гулам атындагы басма-
полиграфиялык чыгармачылык
үйү, 2019

ISBN 978-9943-5548-7-0

ЫРДООНУН ЭРЕЖЕЛЕРИ

Ырды туура аткаруу үчүн, аны адегенде кунт коюп угуп алуу керек.

Ырды тулку бойду түздөп, тик туруп же түз отуруп ырдоо керек.

Ырдоонун алдында шашылбастан дем алуу жана ийиндерди көтөрбөө керек.

Сөздүн ортосунда дем тартпагла.

Ырда сөздөрдүн анык угулушу үчүн, үндүү жана үнсүз добуштарды так ырдоо керек.

Ырдаганда добушуңар жеңил жана кооз угулсун. Добуштарды созуп ырдагыла.

Ырды түшүнүктүү, угуучуларга жагымдуу кылып ырдоо керек.

Ырды мугалимдин колунун жаңсоосуна карап ырдоого үйрөнгүлө.

ВАТАНЖОНИМ – ВАТАНИМ

**Сөзү П. Муминдики
Музыкасы Д. Амануллаеваныкы**

Орточо ылдам

The musical score consists of three staves of music. The first staff (measures 1-5) has lyrics: 'Ва-тан жо-ним-Ва- та - ним' and 'кү- зим қув-наб'. The second staff (measures 6-10) has lyrics: 'күр- га - ним.' and 'Ис -тиқ - лол - дан'. The third staff (measures 11-15) has lyrics: 'кул-га - ним.' and 'Ўз -бе-кис-тон - гул- ша - ним!'. The music is in 6/8 time, with a key signature of one flat.

Ватанжоним – Ватаним,
Кўзим қувнаб кўрганим.
Истиқлолдан кулганим,
Ўзбекистон – гулшаним!

Баҳра олиб бағрингдан,
Улғаяман меҳрингдан.
Ватанжоним – Ватаним,
Ўзбекистон – гулшаним!

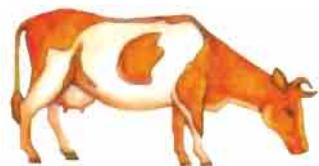
ДОБУШТАРДЫН ТҮҮНТҮЛУШУ

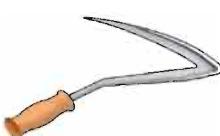
A

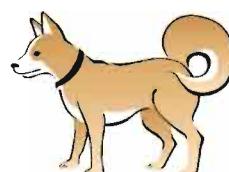
у

о

и

Э

АНДИЖОН ПОЛЬКАСИ

Өзбек элдик күү

Көңүлдүү

КАНДАЙ ДОБУШТАРДЫ БИЛЕСИҢЕР? Шуулдаган добуштар

Айлана-чөйрөбүздө добуштарабдан көп. Табияттагы бардык добуштар шуулдаган добуштарга кирет.

Музыкалық добуштар

Үр ырдаганда жана аспаптарда ойногондо жаңырган добуштар музыкалық добуштар дейилет.

НОТА СЫЗЫГЫ

Музыкалық добуштар нота менен жазылат. Ноталар жазылуучу беш сзыык НОТА СЫЗЫГЫ деп айтылат.

ЮРИШ МАРШИ

Музыкасы **Ф. Назаровдуку**

Марш темпинде

The image shows three staves of musical notation. Each staff begins with a G clef. The first two staves are in 2/4 time, while the third staff is in 3/4 time. The notation includes various note values such as eighth and sixteenth notes, along with rests and dynamic markings like a forte sign (f).

Айткылачы, топтор кайсы сзыыктарда жайгашкан?

The image shows a musical staff with a G clef and five horizontal lines. Seven colorful spheres are placed on the staff, corresponding to the notes in the march notation above. The spheres are arranged from left to right, matching the rhythm and pitch of the notes in the music. The spheres have different patterns of colors (red, green, blue, yellow) and sizes.

АЛИППЕ

**Сөзү А. Илипаевдики
Музыкасы К. Букалаевдики**

Аппак кылышп дилимди,
Так сүйлөтүп тилимди.
Тамгаларды таанытып,
Тартуу кылдың билимди.

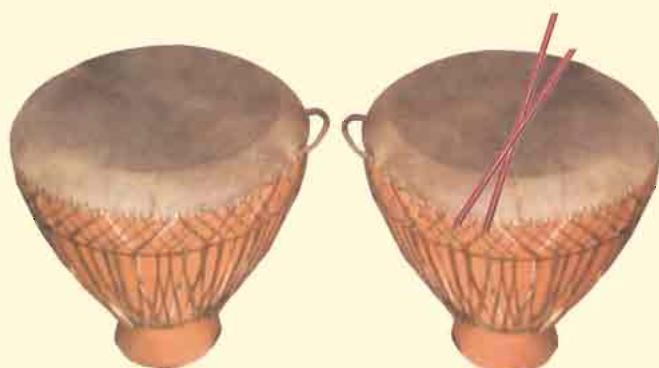
Китеп окуу саптары,
Аңгемендин аттары,
Элестелип көзүмө,
Көнүлүмдө жат баары.

ӨЗБЕК УЛУТТУК АСПАПТАР МЕНЕН ТААНЫШКЫЛА

ДОЙРА

НАГАРА

БАК, БАКА БУМ, БУМ (ДОЙРА УСУЛДАРЫ)

Өзбек элдик күү

Ойноок

The musical score consists of three staves of music. The first staff starts with a rest followed by a sixteenth-note pattern. The second staff starts with a sixteenth-note pattern followed by a eighth-note pattern. The third staff starts with a eighth-note pattern followed by a sixteenth-note pattern.

ЖАРДАМ БЕРДИК

Сөзү М. Жангазиевдикі
Музыкасы А. Малдыбаевдикі

Жардам бердик,
Алма тердик,
Бай чарбаның багынан.
Жаңгак кагып,
Күнгө жайып,
Койдук дагы жаңыдан.

Жардам бердик,
Жийде тердик,
Бакка чыктық, ойнодук.
Гүл жыйнадық,
Ыр ырдадық,
Жемиш тоюн тойлодук.

МУЗЫКАНЫН НЕГИЗИ – КҮҮ

ДИЛХИРОЖ

Өзбек элдик күү Ылдам

ЛАВЛАГИ

Сөзү П. Муминдики
Музыкасы Д. Амануллаеваныкы

Орточо ылдам

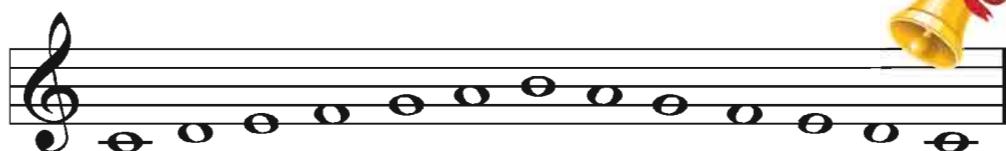
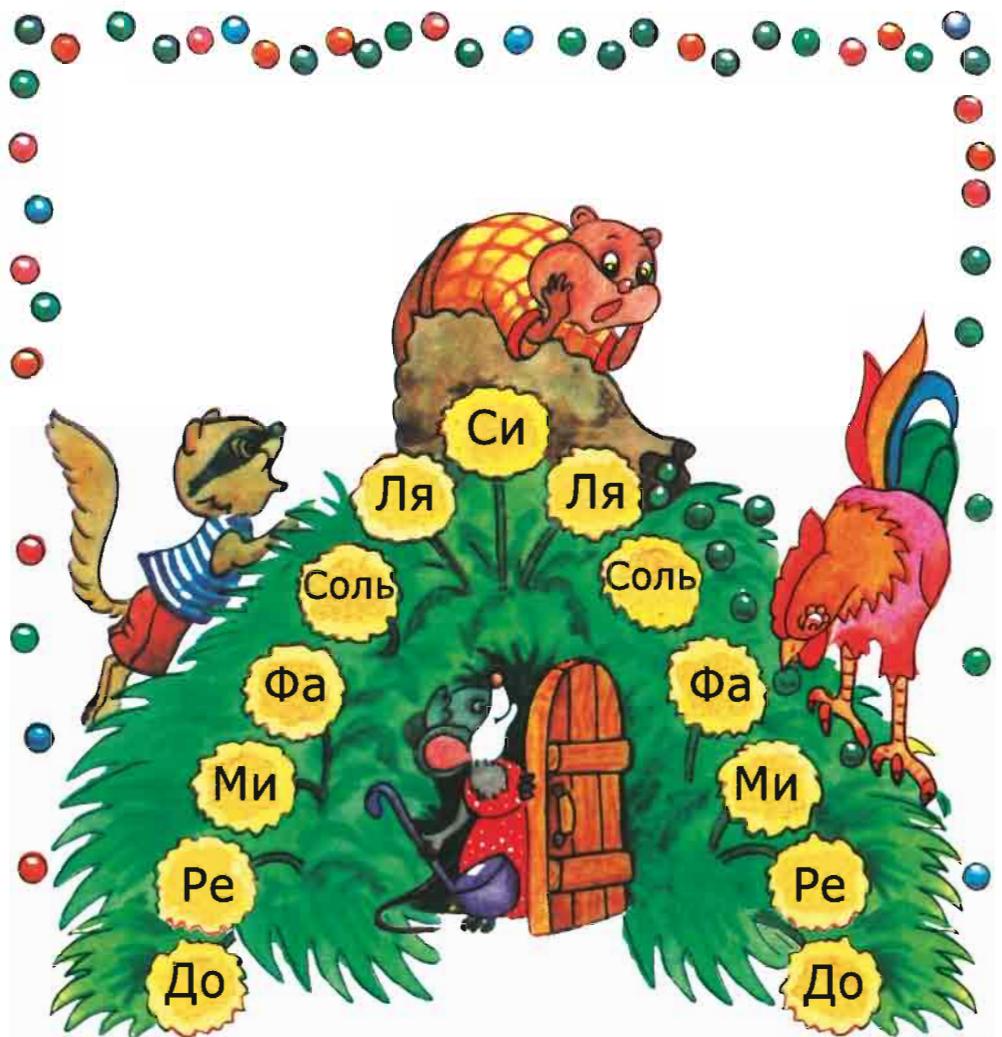
Лав-ла-ги-ю, лав-ла-ги, ер- ни ас- та кав- ла-гин.
Мүл бў-либ-ди хо- си-ли, аъ- ло э- кан қи- зи-ли.
Ло- ла-га ўх- шар, қип-қи-зил ран- ги.
Худ-ди бў-ял- ган- дай яп- ян- ги... ги.

Лавлаги-ю, лавлаги,
Ерни аста кавлагин.
Мўл бўлади ҳосили,
Аъло экан қизили.

Лолага ўхшар,
Қип-қизил ранги.
Худди бўялгандай
Яп-янги.

МУЗЫКАЛЫК ДОБУШТАР ЖОГОРУ, ТӨМӨН ЖАНА БИР ТЕГИЗ БИЙИКТИКТЕ БОЛОТ

МУЗЫКАЛУУ ОЮНДАР

**ЫР ЫРДАП ОЙНОЛУУЧУ ОЮНДАР
музыкалуу оюндар дейилет**

ОҚ ТЕРАКМИ, КҮК ТЕРАК?

Сөзү Х. Каюмовдуку

Музыкасы А. Мансуровдуку

Көңүлдүү

Оқ тө- рак- ми, күк тө- рак, биз- дан сиз- га ким ке- рак?
Ү- қи- ши, и- ши аъ- ло, Фай- рат- ли, чақ- қон, до- но.
Кат-та- лар- нинг даст- ё- ри, Ки- чик- лар- нинг сар- до- ри,
О- доб, ах- лок- да ўр- нак, кув- ноқ бо- ла- лар ке- рак.
Оқ тө- рак- ми, күк тө- рак, биз- дан сиз- га ким ке- рак?
Оқ тө- рак- ми, күк тө- рак, биз- дан сиз- га ким ке- рак?

ҚУЁНИМ

Өзбек элдик оюну

Шашылбай

Ку- ё- ним, қу- ё- ним, ни- ма бўл- ди,
Ка- сал- га ўх- шаб ў- ти- риб- сан?
Тур ўр- нинг- дан, ўй- наб бер,
Хоҳ- ла- га- нинг- ни тан- лаб бер.

Қуёним, қуёним, нима бўлди,
Касалга ўхшаб ўтирибсан?
Тур ўрнингдан, ўйнаб бер,
Хоҳлаганингни танлаб бер.

СКРИПКАЛЫҚ АЧҚЫЧ

Скрипкалық ачқычтың айланма бөлүгү нота сыйығынын экинчи сыйығын камтып алат.

Экинчи сыйыкка СОЛЬ добушу жазылат. Бул ачқыч СОЛЬ АЧҚЫЧЫ деп да аталат. Скрипкалық ачқычты сулуу жазууга үйрөнгүлө.

БИР, ИККИ, УЧ...

Сөзү Р. Толибдики

Музыкасы Н. Нархожаевдики

Марш темпинде

4

Дўп- дўп, дўп- дўп   Дўп- дўп, дўп- дўп   Шах-дам, шах-дам
Таш-ланг қа-дам, бир, ик-ки, уч.   Дўп-дўп, дўп-дўп
Куч- га тў-линг, соғ- лом бў-линг, бир, ик-ки, уч.
Дўп- дўп, дўп- дўп   Шах- дам, шах- дам
Таш- ланг қа-дам, бир, ик-ки, уч.   Дўп-дўп, дўп-дўп
Куч- га тў-линг, соғ- лом бў-линг, бир, ик-ки, уч.
Дўп- дўп, дўп- дўп   Бир, ик- ки, уч.

КҮЗДЕ

Сөзү А. Токомбаевдики
Музыкасы А. Малдыбаевдики

Керилген жер бети,
Алтындей келбети.
Тоо болуп жыйналат,
Эмгектин бермети.

Жалбырак дирилдейт,
Өткөн күн билинбейт.
Шымаланган дыйкандар,
Түшүмгө күлүндөйт.

МЕКЕНИБИЗДИ ДАҢҚТАЙЫЗ

МЕКЕНГЕ БОЛГОН МЭЭРИМ МЕНЕН СҮЙҮҮ ЧЕКСИЗ БОЛУШУ КЕРЕК

«РАҚС»

Музыкасы Н. Нархожаевдики

Орточо ылдам

БУҒДОЙ

Сөзү Р. Толибдики

Музыкасы Д. Амануллаеваныкы

Эккан эдим,
Кўкат бўлди, дон бўлди.
Пишгандан сўнг
Оппоққина нон бўлди.

Элим бой, элим бой,
Нимага бой?
Элим бой, элим бой,
Экар буғдой.

ДОБУШТАРДЫН ЖОГОРУ- ТӨМӨНДҮГҮН ТЕПКИЧТЕРДИН КӨРҮНҮШҮНДЕ СҮРӨТТӨГҮЛӨ

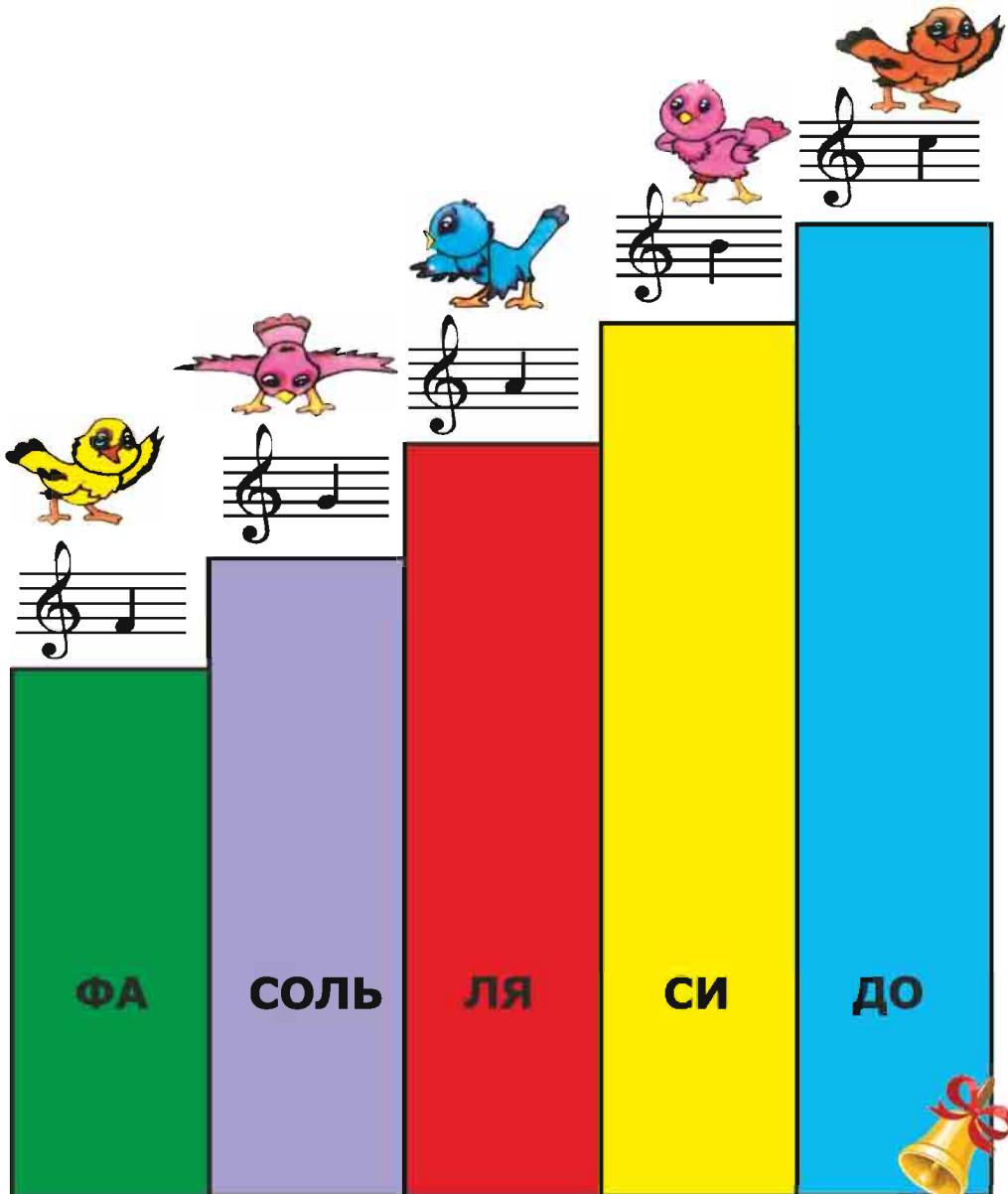

ДО

РЕ

МИ

ДОБУШТАРДЫН АТАЛЫШЫН СОЛДОН ОҢГО ЖАНА ОҢДОН СОЛГО КАРАЙ ҮРДАГАНДЫ ҮЙРӨНГҮЛӨ

ТААНЫШКЫЛА

**Композитор
музыка жаратат.**

Ақын ыр жазат.

Ырчы ырдайт.

**Музыкант
аспапта ойнойт.**

ПИАНИНО

Сөзү М. Зайнитдинованыкы
Музыкасы Ж. Нажмиддиновдуку

Ойноок

До, ре, ми, фа, соль, ля, си   мак-таб   пи- а-   ни- но- си.

Кла- ви- ши   оқ- қо- ра   ҳа- ва- синг   ке- лар   қа- ра.

Бир, икки, уч, ўнг оёқ,
Оҳангга солинг қулоқ.
Янгроқ куйга жўр бўлиб
Қўшиқ айтамиз қувноқ.

**ЫР – СӨЗ ЖАНА ОБОНДОРДОН ТУ-
РАТ. СӨЗ ТАМГАЛАР МЕНЕН, ОБОН
БОЛСО НОТАЛАР МЕНЕН
ЖАЗЫЛАТ**

АЛИФБО БАЙРАМИ

Сөзү П. Муминдики

Музыкасы Д. Амануллаеваныкы

1. Алифбодан
Харфларни
Биз үргандик
оз-оздан.
Миннатдормиз
Үргатувчи
Муаллимдан –
устоздан.

К а й ы р м а :
Тилимизни
Сайратади
Алифбомиз
байрами.
Дилимизни
Яйратади
Байрамларнинг
хуррами.

2. Ҳар бир ҳарф
Дафтарларда
Гижинглайди
той бўлиб.
Ёзганимиз
Кўринади
Юлдуз бўлиб
ој бўлиб.

К а й ы р м а .
3. Олдимизга
Саф тортишди
Аскарлардай
ҳарфлар
Барчасига
Қўшиқларда
Бериб ўтдик
таърифлар.
К а й ы р м а

БИЗ ЖАКТЫРГАН ҮРЛАР

ЖАҢЫ ЖЫЛЫМ

Сөзү, музыкасы Г. Эсенгулованыкы

Ушул тұнұ бұт ой-максат,
Орундалып калат дейт.
Күт, береке, чоң ырыскы, ынтымак,
Биздин үйгө берип кет.

Кайырма:

Жаңы жылым бат келсин,
Жаңыланып шат келсин.
Жаңы көйнөк, жаңы шым, ай
Жаңы оюнчук көп берсин.

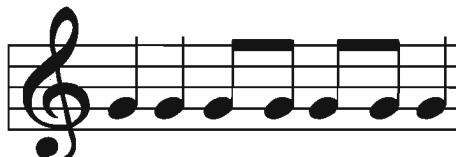
Атакеме чың ден соолук,
Күч-кубатың берип кет.
Тунук күлкү эч кетпеген
жүзүнөн,
Апакеме берип кет!

Кайырма

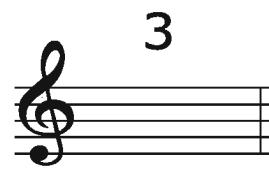
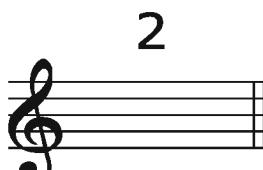
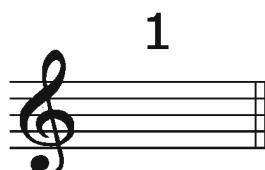
БЫШЫКТОО ҮЧҮН ТАПШЫРМАЛАР

Күнт коюу менен уккула жана тапкыла:

Мугалим төмөндөгү эки мисалдан кайсы бирин ойноду?

Соль ачкычы каерде туура жазылган?

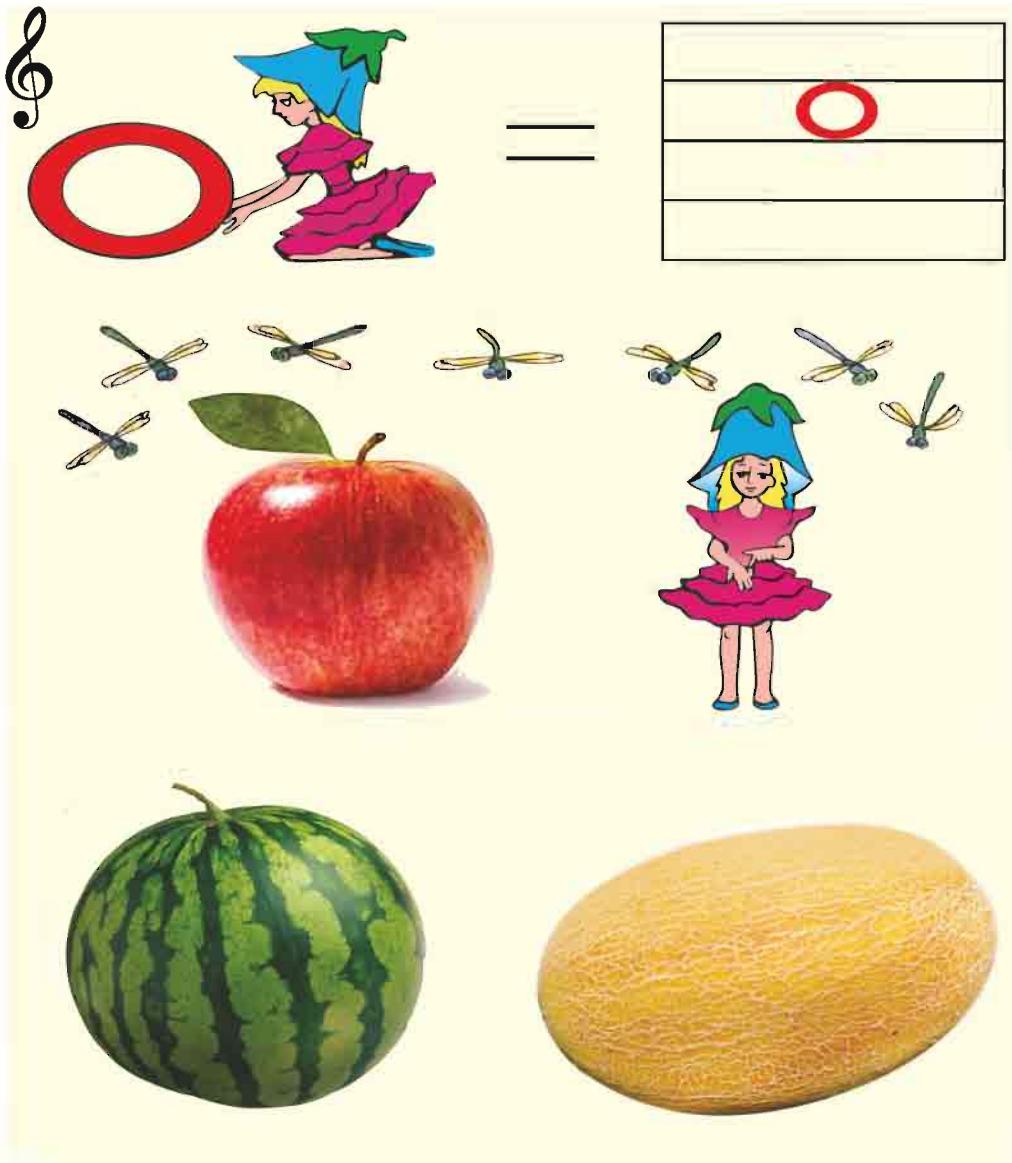

Соль нотасы каерде туура жазылган?

ДОБУШТАРДЫН СОЗУЛУШТАРЫ

Бүтүн нота

Бүтүн нотаны бүтүн мөмөжемиштерге окшотуу мүмкүн.

НОРИМ - НОРИМ

Өзбек элдик күү

Орточо ылдам

The musical score is composed of five staves of music for a single instrument, likely a hand drum. The music is in G clef, 2/4 time. Each staff begins with a quarter note followed by a series of eighth and sixteenth notes. The patterns repeat across the staves, with each ending in a double bar line and repeat dots, indicating a continuous loop.

ЫРДАГ АНДА СӨЗДӘРДҮН АНЫК ЖАНА ТҮШҮНҮКТҮҮ БОЛУШУНА КӨҢҮЛ БӨЛГҮЛӨ

АПАМ ТИККЕН ЧАК КӨЙНӨК

**Сөзү М. Жангазиевдики
Музыкасы Т. Саламатовдуку**

Апам мага арнап тикти,
Ак жибектен чак көйнөк.
Кийип алдым, кечээ бүттү,
Жолдошторум көрсүн деп.

Таза кием көйнөгүмдү,
Кирдетпейм, чаң жугузбайм.
Айтып берем көргөнүмдү,
Балдар менен урушпайм.

Эжем менен бирге басып.
Гүлдөргө суу куямын.
Жөжөлөргө таруу чачып,
Тамак берип турамын.

БИЗ ЖАКТЫРГАН КҮҮЛӨР

**МУЗЫКАНЫ УГУП, АГА КОЛ
ЧАБУУ МЕНЕН КОШТООЧУ
БОЛОБУЗ**

ҚАРИ НАВО

Өзбек элдик күү

Көңүлдүү

The musical score is written in 2/4 time with a key signature of one sharp. It consists of four staves of music notation. The first staff starts with a quarter note followed by eighth-note pairs. The second staff begins with a half note. The third staff starts with a quarter note followed by eighth-note pairs. The fourth staff begins with a half note.

ҮҚИШНИ БИЛИБ ОЛСАНГ

Сөзү **М. Юсуповдұку**
Музыкасы **М. Дадабаевдики**

Үқиши билиб олсанг
Жуда яхши үзингга.
Болдай шира киради
Хар бир айтган сўзингга.

Китоблар кулиб боқар
Шўҳ үйноки кўзингга.
Гуллар пояндоз бўлар
Босган ҳар бир изингга.

Үқимишли кишилар
Ақллидир, донодир.
Үқиб билимли бўлсанг,
Барча ишинг аълодир.

КОМПОЗИТОРЛОР

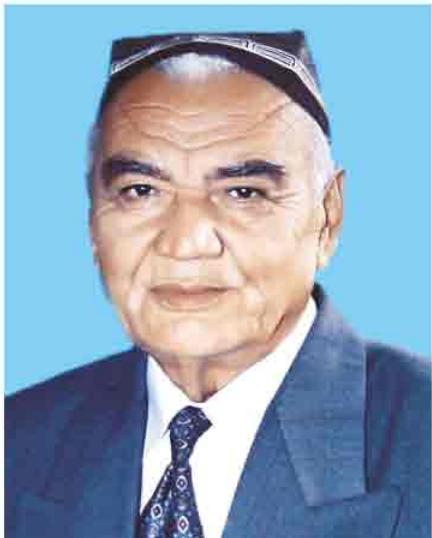
**ЮНУС
РАЖАБИЙ**

**ГАФУР
КАДЫРОВ**

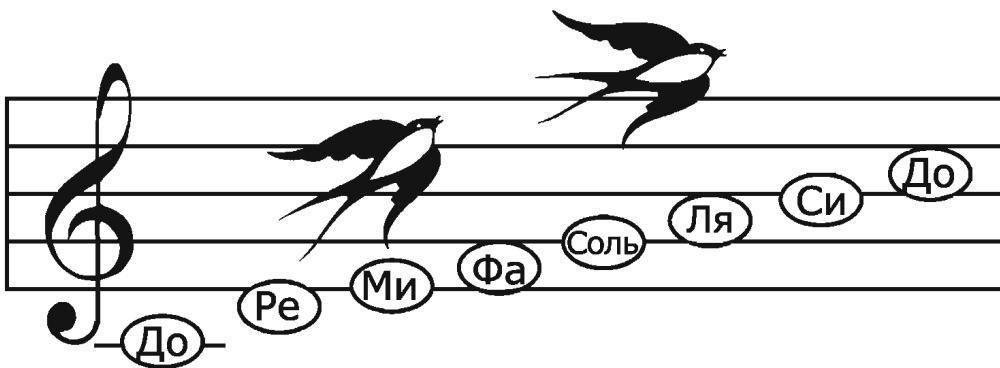

 **ДОНИ
ЗАКИРОВ**

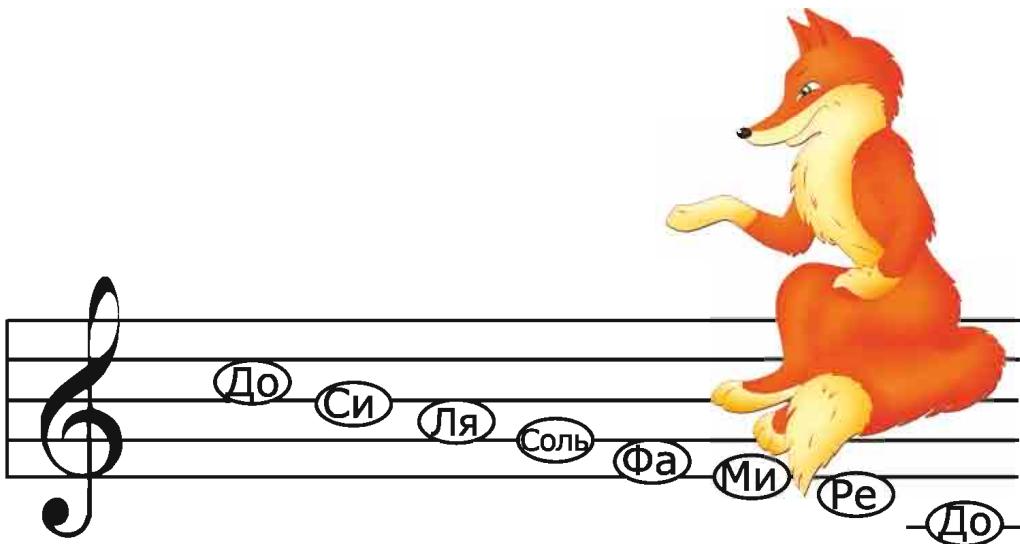

**ТОЛКУН
ТАШМАТОВ**

ДОБУШТАРДЫН АТАЛЫШЫ ЖАНА АЛАРДЫН ЫРААТТУУЛУГУ

ДОБУШ КАТАРЛАРЫНЫН ЖОГОРУЛАШЫ ЖАНА ТӨМӨНДӨШҮ

СЕЛКИНЧЕК

Музыкасы К. Молдабасановдуку

Орточо ылдам

АК ГҮЛДӘР

Сөзү И. Исаковдуку
Музыкасы Т. Казаковдуку

Шашпастан

Kи- чи- не э- мес-мин, гүл- зар- га те- ңеш-тим.
Гүл ба- гы ар түр-күн. Гүл ме- нен тең ес- түм.
Ак гүл- дәр, кек гүл-дәр, а- сы- рап кеп күн-дәр,
Ка- ра- чы та- ты- на, Каа-ла- саң көр-күн көр.

Кайырма:

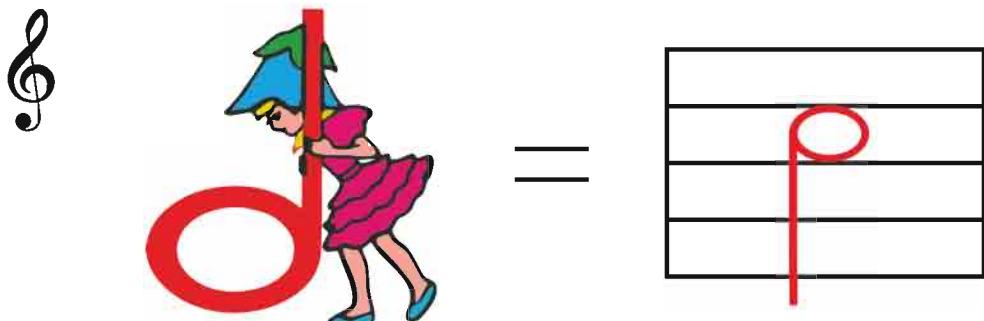
Ак гүлдәр, кек гүлдәр,
Асырап кеп күндәр,
Карачы татына,
Кааласаң көркүн көр.

Суу куям маалында,
Сыңдырбайм шагын да.
Апакем сүйүнөт,
Ал болсо жанымда.

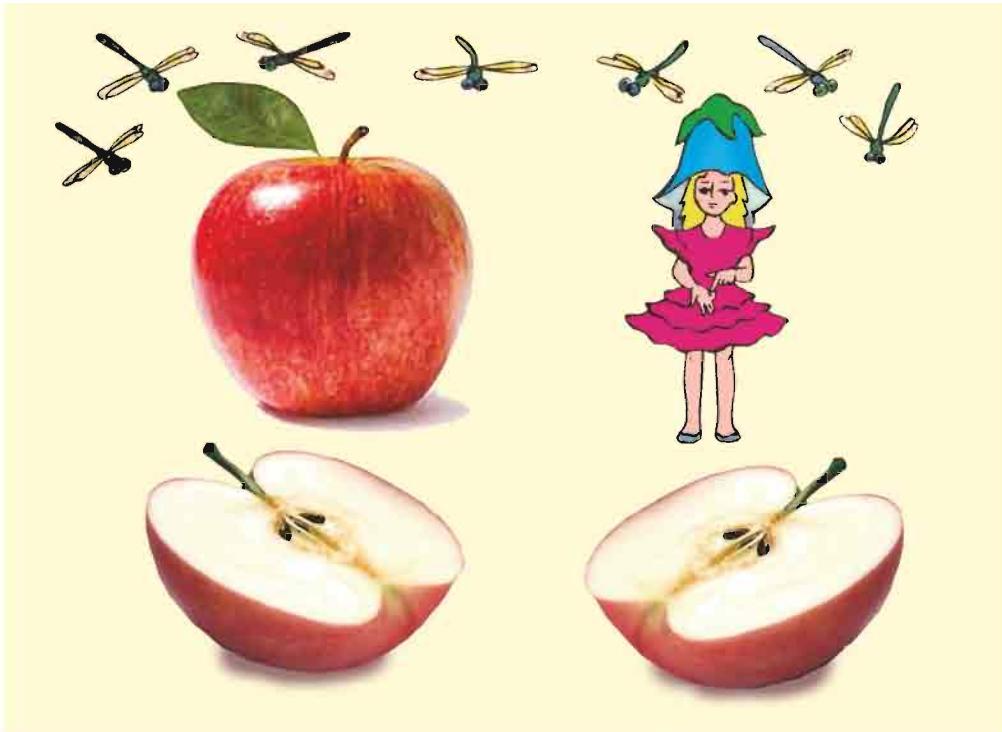
Кайырма

ЖАРЫМ НОТА

Бұтұндұн әкиден бири жарым болот.

Алманы ортосунан бөлсөк, әки тең жарым алма бөлүгү пайда болот.

АР БИР ҮРДЫ ОБОНГО САЛУУГА ЖАНА ТҮРДҮҮ АСПАПТАРДА АТКАРУУГА БОЛОТ

дўлонча

Өзбек элдик күү

Ойноок

Musical score for 'Dyloncha' in 2/4 time, major key. The score consists of three staves of music, each with six measures. The first staff starts with a quarter note followed by eighth-note pairs. The second staff starts with a eighth-note pair followed by eighth-note pairs. The third staff starts with a eighth-note pair followed by eighth-note pairs.

КҮН БАЛДАРЫ

Сөзү **Ж. Мамытовдуку**
Музыкасы **К. Эралиеваныкы**

Күн балдары чемичкелер,
Тептегерек, сапсары.
Аппак таңда бой түзөшүп,
Күндү күтө баштады.

К а й ы р м а:

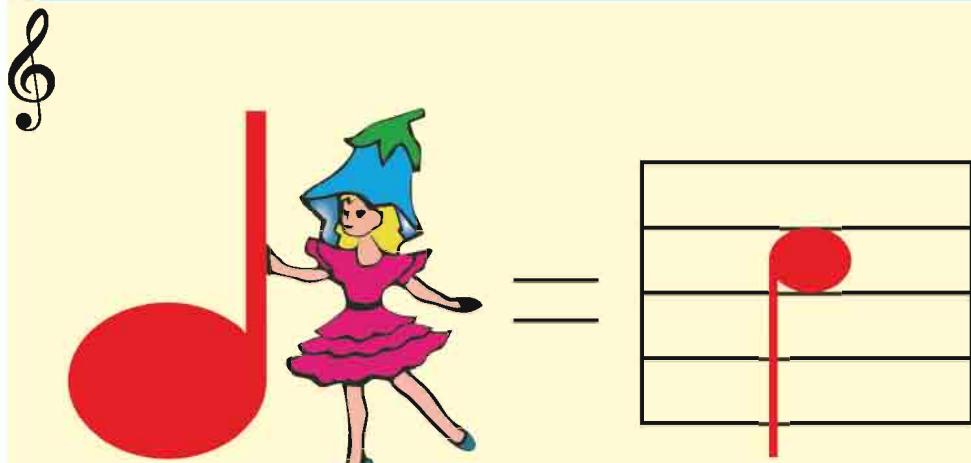
Эң алгачкы нурун күн да,
Ошолорго арнады.
Ар бир бала бул дүйнөдө,
Апасынын ардагы.

Күнү бою күн балдары,
Нурга боюн тарашты.
Алар менен батар күндү,
Жалооруша карашты.

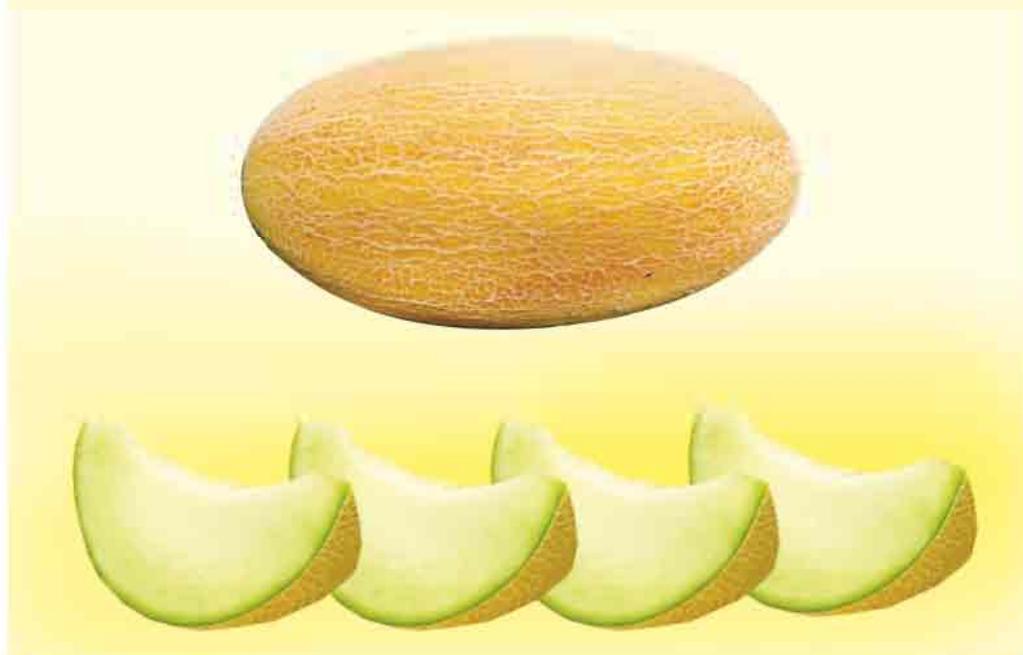
К а й ы р м а

ЧЕЙРЕК НОТА

Бұтұндұн тәрттөн бири чейрек болот.

Коонду тәрткө бәлсөк, ар бир бәлүгү чейрек болот.

ВАЛЬС

Музыкасы **Д. Шостаковичдики**
Ылдам

The musical score is composed of four staves of music. The first staff begins with a quarter note followed by a series of eighth and sixteenth notes. The second staff starts with a half note. The third staff features a mix of eighth and sixteenth notes. The fourth staff concludes the piece with a half note.

БОБОҚ ХҮРОЗ

Сөзү П. Муминдики

Музыкасы Н. Нархожаевдики

КӨҢҮЛДҮҮ

Бо-боқ хү-роз,   бо-боқ хү-роз,   То- жи қи- зил

Та-роқ хү-роз,   Бо- боқ хү- роз,   бо- боқ хү-роз

То- жи қи- зил   та-роқ хү-роз

Ду- ми га- жак,   ю- пар   сер- гак

Ду-ми га- жак,   ю- пар   сер- гак   Хүп ке- лиш- ган,

бү-йи да- роз,

Бо-боқ хү- роз...

БИЗ СҮЙГӨН КЫЛДУУ АСПАПТАР

ДУТОР БАЁТИ

Өзбек элдик күү

Ойноок

Sheet music for Oynoq (Dutor Bayti). The music is in 2/4 time with a key signature of one sharp. It consists of four staves of musical notation.

САЛОМ БЕРГАН БОЛАЛАР

Сөзү П. Муминдики

Музыкасы Н. Нархожаевдики

Салом берган боланинг
Ўзи одобли,
Кулиб турган юзлари
Гўё офтобли.

Кайырма :

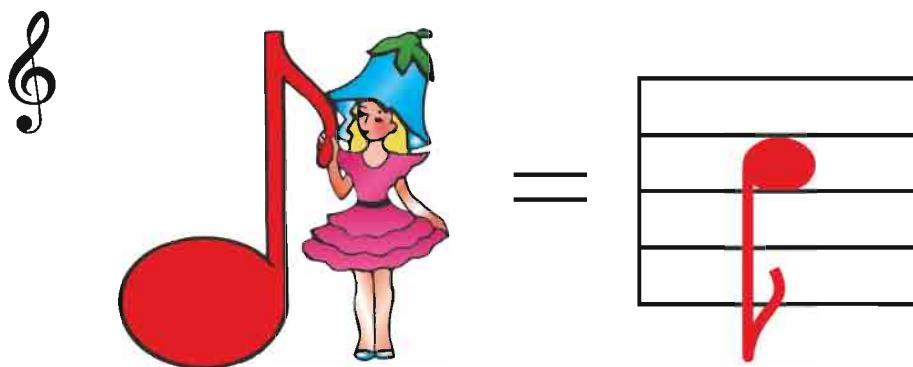
Салом бериш, бу –
Аъло аломат,
Салом берганлар,
Бўлинг саломат.

Салом берган боланинг
Дарси доим «беш»,
Мактаб, уйда, кўчада
Яхшиларга эш.

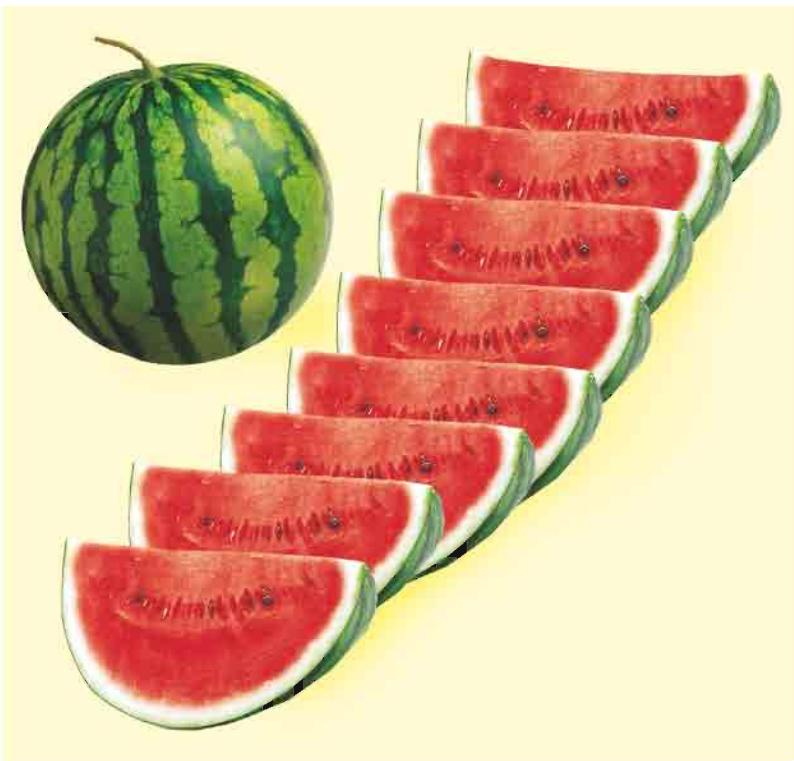
Кайырма

Сегиздик нота

Бүтүндүн сегизден бири
сегиздик болот.

Дарбызды сегизге бөлсөк, анын
ар бир бөлүгү сегиздик болот.

ҮЙЛӨМӨ АСПАПТАР

БАХТИЙ ЭРКАТОЙ

Сөзү Х. Мухаммаддыкы

Музыкасы Т. Тащматовдуку

Куунак

2/4

Вой,вой,вой,вой, Бах-тий эр-ка-той,
Эр-та-лаб ту-риб ич-мас э-кан чой.

Сурнай

Керней

Най

НОТАЛАРДЫН АТАЛЫШЫ ЖАНА БӨЛҮНҮШҮ

Ноталардын аттарын айткыла.

Ноталардын бөлүнүшү эсисердеби?

Булар кандай созулуштагы нота жана добуштар?

Бул добуш катарда жетпей жаткан добушту үн менен ырдап толтургула:

МАРШ

Музыкасы Н. Нархожаевдики

Марш темпинде

The musical score consists of four identical staves of music. Each staff begins with a G clef, followed by a key signature of one flat (B-flat), and a time signature of 12/8. The music is composed of eighth and sixteenth notes, with a prominent eighth-note休止符 (rest) on the fourth beat of each measure. Measures are separated by vertical bar lines, and measures are separated by double bar lines.

БЕШ ҮРГАЙ

Элдик ыр, иштеп чыккан **А. Төмиров**

Белестеги беш ыргай,
Беш ыргайды мен кыйбай.
Бет - бетинен карасам,
Беш түлөгөн кыргыйдай.

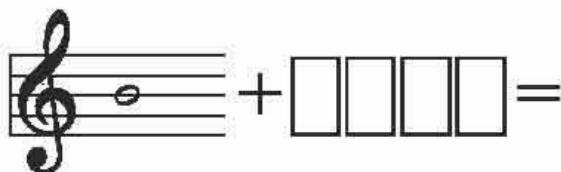
Адырдагы алты ыргай,
Алты ыргайды мен кыйбай.
Алды - алдынан карасам,
Алты түлөк кыргыйдай.

Жашыл көлдүн боюнда,
Жашыл ала өрдөгүм.
Жаш кезимде ойногон,
Жайма көкүл мөлмөлүм.

МУЗЫКАЛЫК РЕБУСТАР

Төмөндөгү сөздөрдү аныктағыла:

БОЛАЛАР УЧУН ВАЛЬС

Музыкасы **Д. Закировдуку**

Вальс темпинде

Musical staff 1: G major, 3/4 time. Six measures of quarter notes.

Musical staff 2: G major, 3/4 time. Six measures. Measures 1-3: eighth-note pairs followed by a dotted half note. Measures 4-6: eighth-note pairs followed by a quarter note.

Musical staff 3: G major, 3/4 time. Six measures. Measures 1-3: eighth-note pairs followed by a dotted half note. Measures 4-6: eighth-note pairs followed by a quarter note.

Musical staff 4: G major, 3/4 time. Six measures. Measures 1-3: eighth-note pairs followed by a dotted half note. Measures 4-6: eighth-note pairs followed by a quarter note.

Musical staff 5: G major, 3/4 time. Six measures. Measures 1-3: eighth-note pairs followed by a dotted half note. Measures 4-6: eighth-note pairs followed by a quarter note.

Musical staff 6: G major, 3/4 time. Six measures. Measures 1-3: eighth-note pairs followed by a dotted half note. Measures 4-6: eighth-note pairs followed by a quarter note.

Musical staff 7: G major, 3/4 time. Six measures. Measures 1-3: eighth-note pairs followed by a dotted half note. Measures 4-6: eighth-note pairs followed by a quarter note.

АПАКЕМДИН МАЙРАМЫ

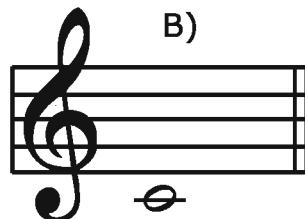
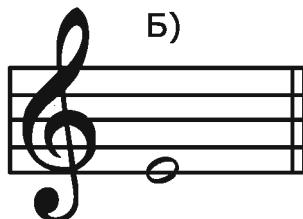
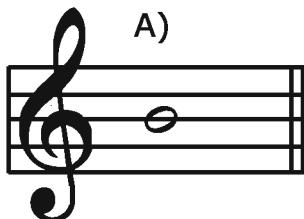
Обону, сөзү **С. Кынатовдуку**

Орточо

Се- ги- зин- чи март кү- нү, Не- ге кө- нүл
жай- да- ры. Ал ант- ке- ни у- шул күн,
А- па- кем- дин май- ра- мы. А- па- кем- дин,
чоң э- нем- дин, э- же- кем- дин май- ра- мы. А- па- кем- дин,
чоң э- нем- дин, э- же- кем- дин май- ра- мы.

Бышыктоо үчүн тапшырмалар

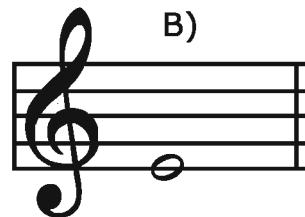
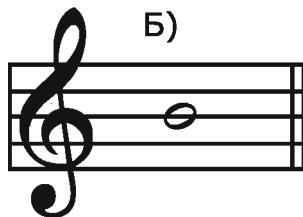
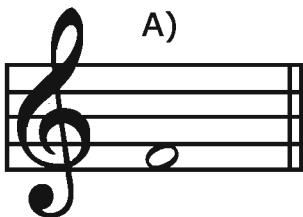
1. «ДО» нотасын тапкыла.

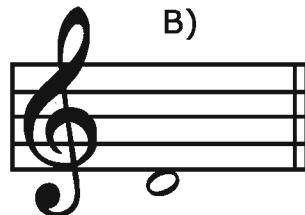
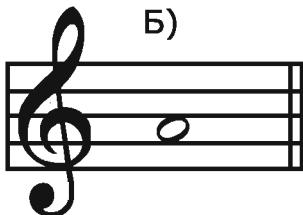
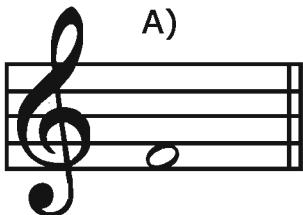
2. Добуш катары туура жазылган жоопту тапкыла.

- А) до, ре, ми, соль, фа, ля, си, до;
- Б) до, ми, ре, фа, соль, ля, си, до;
- В) до, ре, ми, фа, соль, ля, си, до.

3. «Фа» нотасын тапкыла.

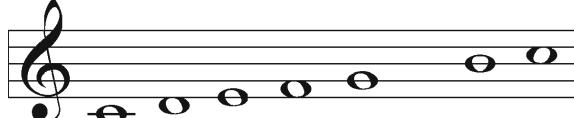

4. Эң бийик добушту тапкыла.

Өзүңөр тапкыла

1. Музыкалық чыгарманы кандай угуу керек?
А) акырын сүйлөшүп угуу керек;
Б) ызы-чuu кылбастан угуу керек;
В) тынч отуруп, кунт коюу менен угуу керек.
2. Бүтүн нотанын ичинде канча жарым нота бар?
А) 4 жарым нота бар;
Б) 2 жарым нота бар;
В) 6 жарым нота бар.
3. Канча чейрек нота бир бүтүн нотага тең?
А) 2 чейрек нота;
Б) 8 чейрек нота;
В) 4 чейрек нота.
4. Канча чейрек нота жарым нотага тең?
А) 4 чейрек нота;
Б) 2 чейрек нота;
В) 8 чейрек нота.
5. Кандай нота добуш катарынан түшүп калган?

Ойнойлу, ырдайлы, бийлейли ЖАРДАМ БЕРДИК

**Сөзү М. Жангазиевдики
Музыкасы А. Малдыбаевдики**

Ылдам

Жар-дам бер-дик, ал- ма тер- дик, Бай чар- ба- нын

АПАМ ТИККЕН ЧАК КӨЙНӨК

**Сөзү М. Жангазиевдики
Музыкасы Т. Саламатовдуку**

Орточо, ойноок

БУҒДОЙ

**Сөзү Р. Толибдики
Музыкасы Д. Амануллаеваныкы**

Шашпастан

Эк-кан э-дим, кү-кат бўл-ди, дон бўл-ди, дон бўл-ди,
Пиш-ган-дан сўнг оп- пок-ки-на нон бўл-ди, нон бўл-ди
Э- лим бой, э- лим бой, ни- ма- га бой?
Э- лим бой, э- лим бой, э- кар буғ- дой

КҮН БАЛДАРЫ

**Сөзү Ж. Мамытовдуку
Музыкасы К. Эралиеваныкы**

Орточо

Күн бал-да-ры че-мич-ке-лер, Теп-те-ге- рек, сап-са-ры.
Ап-пак таң- да бой ту- зе-шүп, Күн-дү кү- тө баш-та-ды.

Кайырма:

Эң ал-гач- кы ну-рун күн да, О- шо-лор- го ар-на-ды.

Ар бир ба- ла бул дүй-нө- дө, А- па- сы- нын ар- да- гы.

Ар бир ба-ла бул дүй-нө-дө, А-па-сы-нын ар-да- гы.

АЛИППЕ
Сөзү А. Илипаевдики
Музыкасы К. Букалаевдики

Көңүлдүү

Ап- пак кы-лып ди-лим-ди, Так сүй- лө-түп ти- лим-ди.

Там-га-лар-ды таа-ны-тып, Тар-туу кыл-дың би-лим-ди.

БЕШ ҮРГАЙ

Элдик ыр, иштеп чыккан **А. Темиров**

Орточо

The musical score consists of five staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (G major), and a 2/4 time signature. The lyrics are: Бе- лес- те- ги беш ыр- гай, Беш ыр- гай- ды. The second staff continues the melody. The third staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (G major), and a 2/4 time signature. The lyrics are: мен кый- бай. Бет- бе- ти- нен ка- ра- сам,. The fourth staff continues the melody. The fifth staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (G major), and a 2/4 time signature. The lyrics are: Беш тү- лө- гөн кыр- гый- дай. А- дыр- да- гы. The sixth staff continues the melody. The seventh staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (G major), and a 2/4 time signature. The lyrics are: ал- ты ыр- гай, Ал- ты ыр- гай- ды мен кый- бай. Ал- ды ал- ды- нан ка- ра- сам, Алты тү- лөк кыр- гый- дай.

МАЗМУНУ

Ырдоонун эрежелери.....	4
Ватанжоним - Ватаним. Сөзү П. Муминдики, музыкасы Д.Амануллаеваныкы.....	5
Добуштардын туюнтулушу.....	6
Андижон полькаси. Өзбек элдик күү	7
Нота сыйығы.....	9
Алиппе. Сөзү А.Илипаевдики, музыкасы К.Букалаевди- ки.....	10
Өзбек улуттук аспаптар менен тааныштыла.....	11
Жардам бердик. Сөзү М.Жангазиевдики, музыкасы А.Малдыбаевдики.....	13
Дилхирож. Өзбек элдик күү.....	14
Оқ теракми, күк терак? Сөзү Х.Каюмовдуку, музыкасы А.Мансуровдуку.....	17
Скрипкалық ачкыч.....	19
Күздө. Сөзү А.Токомбаевдики, музыкасы А.Малдыбаевдики.....	21
Раңс. Музыкасы Н.Нархожаевдики.....,	22
Буғдой.Сөзү Р.Толибдики,музыкасы Д.Амануллаеваныкы..	23
Пианино.Сөзү М.Зайнитдинованыкы, музыкасы Ж.Нажмидди- новдуку.....	27
Жаңы жылым. Сөзү, музыкасы Г.Эсенгулованыкы.....	29
Бышыктоо үчүн тапшырмалар.....	30
Добуштардын созулуштары. Бүтүн нота.....	31
Апам тиккен чак көйнөк. Сөзү М.Жангазиевдики, музыкасы Т.Саламатовдуку.....	33
Қари наво. Өзбек элдик күү	34
Үқиши билиб олсанг. Сөзү М.Юсуповдуку, музыкасы М.Дадабаевдики.....	35
Добуш катарларынын жогорулашы жана төмөндөшү	37
Ак гүлдөр Сөзү И. Исковдуку, музыкасы Т. Казаковдуку....	39
Жарым нота.....	40
Күн балдары.Сөзү Ж.Мамытовдуку, музыкасы К.Эралиеваны- кы.....	42
Чейрек нота.....	43
Сегиздик нота.....	49
Үйлөмө аспаптар.....	50
Беш ыргай. Элдик ыр, иштеп чыккан А.Темиров.....	53

Музыкалық ребустар.....	54
Бышыктоо үчүн тапшырмалар.....	57
Өзүңөр тапкыла.....	58
Ойнойлу, ырдайлы, бийлейли.....	59-62

HAMIDULLA NURMATOV, NADIM NORXO'JAEV

MUSIQA

1-sinf uchun darslik

Qayta ishlangan 17-nashri

(Qirg'iz tilida)

Которгон Р. Жуманазарова
Редактору С. Назаров
Көркөм редактору Ш. Мирфаязов
Тех. редактору Х. Хасанова
Компьютерде даярдаган Н. Закиров

Басма лицензиясы АI № 290. 04.11.2016.
2019-жылы 28-майда басууга руксат этилди. Форматы 70x100 $\frac{1}{16}$.
Кегли 18 шпондуу Areal гарнитурасы. Оффсеттик басма ыкмада басылды.
Шарттуу басма табагы 5,2. Басма табагы 5,6.
Нускасы 838. Заказ №

Өзбекстан Республикасы Президенти Администрациясынын алдындагы
Маалымат жана массалык коммуникациялар агенттигинин
Гафур Гулам атындагы басма-полиграфиялык чыгармачылык
үйүндө басылды. 100128. Ташкент, Лабзак көчөсү, 86.

**Биздин интернеттеги дарегибиз: www.gglit.uz
e-mail: info@gglit.uz**